

‘Ik durfde die rol van lerares wel te spelen’

De eerste baan maakt vaak diepe indruk. Actrice **Janni Goslinga** (1969) begon als lerares Engels in Salamanca. Nog tot en met 23 augustus is zij te zien als Phoebe in de voorstelling ‘De Entertainer’ van Toneelgroep Amsterdam.

“**Na de middelbare school** had ik het plan om groots en meeslepend te gaan leven in Spanje. Ik wilde uitvliegen, weg van het veilige nest. Mijn moeder zag het alleen niet zo zitten dat ik naar Madrid ging, ze was bang dat ik in zeven sloten tegelijk zou lopen. En dus werd het Salamanca, een kleine studentenstad in het midden van Spanje. Met een grote witte Samsonite koffer – ik kan hem nog altijd niet wegdoen – stapte ik op de trein richting het zuiden. Mijn ouders zwaaiden mij uit.

Ik dacht dat de taal geen probleem voor mij zou zijn, ik had een talenknobbel en ik sprak goed Frans en Engels. Maar tot mijn verbijstering sprak niemand Engels en mijn Frans verstonden ze ook niet. Ik was ‘lost in translation’. Niet voor lang: ik was erg leergierig. Via mijn huisgenoot,

zij kwam uit het ontontgonnen Extremadura, maakte ik Spaanse vrienden. Het was voor mij echt een cultuurshock: ze dansten Spaanse dans in de disco en van muesli of de sportschool hadden ze nog nooit gehoord. Van hen kreeg ik varkenswang en stierenballen als tapas te eten.

Ik had een kleine beurs gekregen, maar dat was eigenlijk te weinig om van te leven. In Nederland had ik nooit een baantje gehad. Mijn ouders vonden vooral dat ik mij moest ontwikkelen. En werken kan je nog je hele leven, zeiden ze. In Salamanca wilde ik het zelf rooien. Ik wilde dan ook niet mijn ouders opbellen om te

zeggen: ‘Ik kom niet uit met mijn geld.’ De Spanjaarden die ik ontmoette wilden heel graag goed Engels leren spreken. Ze zagen het als de poort naar de moderne wereld. Door hen kwam ik op het idee om Engelse les te gaan geven. Via via en door briefjes op te hangen op de universiteit

had ik al snel een groepje van acht studenten die bij mij op les wilden. Ik sprak individueel met ze af op het grote plein van de stad, bij de klok.

In het begin had ik wel een soort gêne. Je moet toch uitstralen – naar je leeftijdsgenoten – dat jij Engels kan geven. Maar ik merkte al snel dat mijn niveau Engels hoog was vergeleken bij dat van hun. Daardoor durfde ik wel de rol van lerares te spelen.

Mijn leerlingen wilden vooral hun uitspraak verbeteren. En dat was nou precies het meest kansloze van de hele onderneming. Ik herinner me nog een jongen met een heel dikke bril. Zijn uitspraak was zo belabberd dat ik hem nauwelijks kon verstaan. Als hij de ‘th’ oefende, kwam er iedere keer een enorme hoeveelheid speeksel tevoorschijn in zijn mondhoecken. Om zijn uitspraak te verbeteren moest ik daar wel naar kijken. Uiteindelijk heb ik hem gezegd dat ik geen tijd meer had, heel erg eigenlijk. Een half jaar heb ik het volgehouden. Daarna ben ik zelf gaan reizen. Die periode in Salamanca is heel bepalend geweest. Ik merkte dat je iedereen kan zijn die je wilt zijn, een van de redenen waarom ik uiteindelijk wilde toneelspele. In Spanje kon ik gewoon zeggen: ik ben lerares. Of: ik word later actrice. Er was niemand die zei: nee, maar jij bent toch Janni Goslinga. En kan jij wel toneel spelen?”

TEKST ROOS MENKHORST

Ik kreeg varkenswang en stierenballen als tapas